

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 12, 2021

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:4725](#) 18-05-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:4464](#) 06-05-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:1380](#) 06-05-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:857](#) 06-05-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:860](#) 04-05-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:4613](#) 04-05-2021

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1398](#) 04-05-2021

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1400](#) 04-05-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:4196](#) 29-04-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:861](#) 16-03-2021

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2021:2525](#) 13-04-2021

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2021:1988](#) 06-04-2021

RECHTSPRAAK

Geslachtsnaam van een 15-jarig kind na adoptie door zijn pleegmoeder. Het kind had bij koninklijk besluit de geslachtsnaam van zijn nu overleden pleegvader verkregen. Voor het behoud van deze geslachtsnaam in plaats van de verkrijging van de naam van zijn pleegmoeder wordt aansluiting gezocht bij het bepaalde in artikel 1:7 lid 4 BW. Het niet kunnen behouden van de geslachtsnaam is onverenigbaar met artikel 8 EVRM en in strijd met het recht op identiteit op grond van artikel 7 en 8 IVRK.

Feiten en omstandigheden

Het minderjarige kind, destijds 3 jaar oud, is in 2010 bij zijn pleegmoeder en pleegvader komen wonen. De pleegouders waren niet gehuwd maar woonden destijds vijf jaar samen. De vader en moeder met wie het kind nauwelijks contact had zijn ontheven uit het gezag in 2015 en de William Schrikker Stichting is aangewezen als voogd. In 2018 worden de pleegmoeder en pleegvader aangewezen als voogden. De pleegvader is in 2018 overleden. Het kind verkrijgt in 2019 naar eigen wens de geslachtsnaam van de pleegvader bij een koninklijk besluit.

Standpunt, beoordeling en motivering

De pleegmoeder heeft de rechtbank verzocht de adoptie van het pleegkind uit te spreken met behoud van de geslachtsnaam van het kind. De moeder heeft geen standpunt kenbaar gemaakt terwijl de vader bij de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft aangegeven dat hij moeite heeft met het verzoek maar waarschijnlijk niet op de zitting zal komen. De raad acht het in het belang van het kind dat de adoptie wordt uitgesproken gelet op het feit dat het kind al bijna 11 jaar bij de pleegmoeder woont en niets meer van zijn biologische ouders te verwachten heeft en weegt hierbij ook de eigen wens van het kind mee. Het oordeel van de rechtbank is dat aan de voorwaarden van artikel 1:227 lid 3 BW is voldaan: de adoptie is in het kennelijk belang van het kind én redelijkerwijs is te voorzien dat hij niets meer van de ouders heeft te verwachten in de hoedanigheid van ouder. De aanwezigheid van veel (half)broers en -zussen, waarmee de juridische band dan ook verbroken wordt maakt dat niet anders gelet op

het geringe contact. De rechtbank overweegt ten aanzien van de geslachtsnaam dat artikel 1:7 lid 4 BW bepaalt dat een wijziging of vaststelling van de geslachtsnaam door de Koning in stand blijft niettegenstaande een latere erkenning of een gerechtelijke vaststelling maar geen regeling bevat voor de situatie van adoptie. Verder wordt noch in artikel 1:5 lid 3 noch in lid 7 BW een naamskeuze bij adoptie door één persoon geregeld. Lid 1 van dit artikel bepaalt enkel dat indien een kind alleen in een familierechtelijke betrekking tot de moeder staat, het haar geslachtsnaam heeft en dat als een kind door adoptie alleen in familierechtelijke betrekking tot de vader staat, het zijn geslachtsnaam heeft. De rechtbank oordeelt dat aansluiting dient te worden gezocht bij het bepaalde in artikel 1:7 lid 4 BW, zodat het kind na de adoptie zijn geslachtsnaam behoudt. De rechtbank benoemt drie factoren die van belang zijn. Ten eerste dat dit ook het resultaat zou zijn geweest als de pleegvader nog leefde en het verzoek tot adoptie mede had ingediend. Ten tweede dat er een naamskeuze zou zijn geweest voor het kind als hij 16 jaar was geweest, zie artikel 1:5 lid 3 en 7 BW. Ten derde dat de pleegvader verder geen afstammelingen heeft en dat zowel de pleegmoeder als het kind wensen dat de geslachtsnaam van de pleegvader kan worden voortgezet. Verder oordeelt de rechtbank dat het niet kunnen behouden van de geslachtsnaam onverenigbaar is met artikel 8 EVRM omdat een inmenging in dit geval niet noodzakelijk moet worden geacht en dat ook op grond van artikel 7 en 8 IVRK het recht van het kind op zijn identiteit, met inbegrip van de naam, een inmenging kan opleveren.

Conclusie

De rechtbank spreekt de adoptie uit met behoud van de geslachtsnaam van het kind.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 06-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2021:1988

Zaaknummer: C/08/254208 / FA RK 20-2385

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wijziging gezamenlijk gezag in eenhoofdig gezag voor de moeder. Het hof bekrachtigt de uitspraak van de rechtbank. Sinds de echtscheiding is er voortdurend strijd over de zorgregeling. De drie minderjarige kinderen zijn onder toezicht gesteld. Een verzoek van de vader om onderzoek naar het belang van de kinderen bij gezagswijziging op grond van artikel 810a Rv wordt afgewezen.

Feiten en omstandigheden

De vader en moeder hebben drie minderjarige kinderen. Na ontbinding van het huwelijk in 2017 is er een zorgregeling, waarbij de kinderen bij de moeder wonen en bij de vader in de weekenden verblijven. De kinderen zijn onder toezicht gesteld in 2017 die steeds verlengd is. Er is vertraging in de hulpverlening aan de kinderen ontstaan in verband met de verhuizing van de moeder met de kinderen en de hierop volgende wijziging van gecertificeerde instelling (GI). De ouders hebben tevergeefs diverse trajecten afgelegd om de strijd te verminderen en de communicatie te verbeteren, onder andere de trajecten Kinderen uit de Knel en Begeleiding op Parallel Ouderschap (BPO). De Raad voor de Kinderbescherming en de GI hebben geadviseerd het eenhoofdig gezag toe te kennen aan de moeder en de rechtbank heeft dit zo beslist.

Grievens, beoordeling en motivering

Primair verzoekt de vader vernietiging van de beschikking waarbij het gezamenlijk gezag is beëindigd en het eenhoofdig ouderlijk gezag aan de moeder is toegewezen. De vader stelt dat zij in staat zijn om ervoor te zorgen dat de kinderen niet klem of verloren raken. Volgens de vader is de communicatie verbeterd en leidt eenhoofdig gezag ertoe dat de vader nog meer buitenspel gezet kan worden. De moeder voert verweer en geeft aan dat zij na jarenlange strijd tussen partijen eindelijk de bevoegdheid heeft om zelfstandig keuzes te nemen ten aanzien van de kinderen wat voor rust en minder stress voor haar en de kinderen zorgt. Het hof oordeelt dat het aannemelijk is geworden dat er voldaan is aan het 'klem en verloren'-criterium van artikel 1:251a BW en bekrachtigt de beschikking van de rechtbank. Het hof voegt

hieraan toe dat er veel hulpverlening is ingezet om de communicatie tussen de ouders te verbeteren en daarmee de spanningen die hun weerslag op de kinderen hebben te verminderen. Het toekennen van eenhoofdig gezag aan de moeder kan ervoor zorgen dat er een einde wordt gemaakt aan de strijd tussen de ouders. Daarmee wordt volgens het hof de voor de kinderen noodzakelijke rust gecreëerd en kunnen zij toekomen aan hun eigen ontwikkeling zonder dat zij klem blijven zitten tussen de ouders. Het hof benoemt dat het contact met de vader tijdens de omgangsregeling goed verloopt en gaat ervan uit dat de ouders zich inspannen het contact te stimuleren en zo min mogelijk belastend voor de kinderen te laten verlopen. Subsidiair verzoekt de vader dat het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) opdracht krijgt om te onderzoeken of een gezagswijziging in het belang van de kinderen is op grond van artikel 810a Rv. Het hof wijst het verzoek af overwegend dat het gezien de problematiek van de kinderen in hun belang is dat er zoveel mogelijk rust en veiligheid wordt verschaft en dat een onderzoek niet hieraan bijdraagt.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank waarbij het gezamenlijk gezag van de ouders is beëindigd en het eenhoofdig ouderlijk gezag is toegewezen aan de moeder.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 18-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:4725

Zaaknummer: 200.285.900

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Naar Eritrees recht ongeldig huwelijk. Geen erkenning hiervan in Nederland. Kind niet geboren uit het huwelijk van de vrouw. Gelasting verwijdering oudergegevens van juridische vader. Aanhouding verzoek tot gerechtelijke vaststelling ouderschap van vermoedelijke biologische vader tot mogelijkheden erkenning zijn vastgesteld.

Feiten en omstandigheden

De vrouw is op 13-jarige leeftijd getrouwd in Eritrea. Daarna is zij moeder geworden van een kind. De echtgenoot van de vrouw staat op de geboorteakte als vader.

Verzoeken, beoordeling en motivering

De vrouw verzoekt de rechtbank te verklaren dat het huwelijk tussen de vrouw en de juridische vader ongeldig is en dus niet vatbaar is voor inschrijving in de BRP. Zij voert hiertoe aan dat zij met de leeftijd van 13 jaar de huwbare leeftijd nog niet had bereikt. De ambtenaar van de burgerlijke stand verwijst naar een uitzondering op de minimumleeftijd van 18 jaar die kan worden gemaakt op basis van het Eritrees gewoonterecht. Op grond van dat recht ligt de huwbare leeftijd in Eritrea volgens de ambtenaar van de burgerlijke stand tussen de 8 en 15 jaar waardoor wel sprake zou zijn van een rechtsgeldig huwelijk. De bijzondere curator voert aan dat de uitzondering op basis van het gewoonterecht niet geldt in het geval dat een van de huwelijkspartners jonger is dan 15 jaar.

De rechtbank overweegt ten aanzien van de rechtsgeldigheid van het huwelijk naar Eritrees recht dat beide partners ex artikel 46 lid 2 Transitional Civil Code of Eritrea de leeftijd van 18 jaar dienen te hebben bereikt. Het derde lid van dit artikel maakt daar een uitzondering op voor huwelijken gesloten op basis van het gewoonterecht. Uit informatie uit de OECD Social Institutions and Gender Index maakt de rechtbank op dat de huwbare leeftijd voor meisjes in Eritrea in beginsel minimaal 15 jaar moet bedragen, tenzij hiervan wordt afgeweken in het geval van een zwangerschap of geboorte. Aangezien hiervan geen sprake was en de vrouw ten tijde van de huwelijksluiting pas 13 jaar oud was, wordt vastgesteld dat naar Eritrees recht geen geldig huwelijk is gesloten. Gelet daarop kan van een erkenning van dat huwelijk in

Nederland geen sprake zijn en moet worden vastgesteld dat de vrouw ten onrechte als gehuwd met de juridische vader in de BRP staat geregistreerd. Het verzoek tot ongeldig verklaren van het huwelijk wordt door de rechtbank toegewezen. Dit betekent dat de minderjarige niet is geboren uit een huwelijk van de vrouw en dat de juridische vader ten onrechte op de geboorteakte staat geregistreerd. De rechtbank gelast daarom ambtshalve verbetering van die akte, nu het belang van de minderjarige is gebaat bij het spoedig in overeenstemming brengen van zijn biologische en juridische werkelijkheid.

Daarnaast verzoekt de vrouw gerechtelijke vaststelling van het ouderschap van de vermoedelijke biologische vader. De rechtbank overweegt het volgende. Of en onder welke voorwaarden ouderschap van een persoon gerechtelijk kan worden vastgesteld, wordt, ingevolge artikel 10:97 BW, bepaald door het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van die persoon en de moeder of, indien dit ontbreekt, door het recht van de staat waar de persoon en de moeder elk hun gewone verblijfplaats hebben of, indien ook dit ontbreekt, door het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind. Het tijdstip van indiening van het verzoek is hierbij bepalend. Artikel 10:17 BW bepaalt dat de persoonlijke staat van een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 28 of 33 Vreemdelingenwet 2000 is verleend, wordt beheerst door het recht van zijn woonplaats, of indien hij geen woonplaats heeft, door het recht van zijn verblijfplaats. Onder de persoonlijke staat van een vreemdeling verstaat de rechtbank alle verwijzingscategorieën in het personen- en familierecht, waarin volgens het Nederlandse (internationaal) privaatrecht de nationaliteit als aanknopingsfactor geldt. De nationaliteit als aanknopingsfactor in artikel 10:97 lid 1 BW valt dus ook onder 'de persoonlijke staat' als bedoeld in artikel 10:17 BW. Op grond daarvan overweegt de rechtbank dat ervan uit moet worden gegaan dat de vrouw en de vermoedelijke biologische vader ten tijde van het indienen van het verzoek tot gerechtelijke vaststelling Nederlandse onderdanen waren en dat Nederlands recht moet worden toegepast. Op grond van artikel 1:207 BW kan het ouderschap worden vastgesteld indien de man de verwekker is van het kind en het kind niet reeds twee ouders heeft. Het verzoek van de moeder is tijdig ingediend. Vervolgens overweegt de rechtbank dat uit de memorie van toelichting blijkt dat gerechtelijke vaststelling van het ouderschap door de wetgever is bedoeld als een extra mogelijkheid voor het doen ontstaan van een afstammingsband indien het kind door de verwekker niet wordt erkend. De vermoedelijke biologische vader heeft verklaard dat hij overtuigd is van zijn biologisch vaderschap, dat hij de minderjarige samen met de vrouw opvoedt en dat hij graag zijn juridische vaderschap vastgesteld wil zien. De rechtbank concludeert dat het begrijpelijk is dat de vrouw heeft verzocht om gerechtelijke vaststelling maar dit verzoek verhoudt zich niet tot de bedoelingen van de wetgever. Door de doorhaling van de oudergegevens van de juridische vader van de minderjarige, zal de minderjarige nog slechts over één juridische ouder beschikken en wordt daarmee een erkenning door de

vermoedelijke biologische vader mogelijk. De rechtbank stelt de vrouw en vermoedelijke biologische vader dan ook in de gelegenheid de erkenning te realiseren. Indien erkenning niet tot de mogelijkheden behoort, dan wel indien er een bijzonder belang bestaat om de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap te verkiezen boven een erkenning, dan wordt de advocaat van de vrouw verzocht om haar verzoek op dit punt van een nadere onderbouwing te voorzien.

Conclusie

De rechtbank verklaart voor recht dat het huwelijk van de vrouw en juridische vader niet voor erkenning in aanmerking komt en dus niet vatbaar is voor inschrijving in de BRP, gelast de verwijdering van de oudergegevens van de juridische vader op de geboorteakte van de minderjarige en houdt het verzoek voor het overige aan in afwachting van schriftelijke reactie van de advocaat en de vrouw over de (on)mogelijkheden van erkenning.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 13-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2021:2525

Zaaknummer: C/02/371219 FA RK 20-1965

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herstel in het gezag van de moeder. Herstel is niet in belang van de kinderen. Niet voldaan aan gronden van artikel 1:277 BW. Hof bekrachtigt beschikking rechtbank.

Feiten en omstandigheden

De moeder heeft drie kinderen, geboren in 2009, 2012 en 2020. Het oudste kind is in 2009 onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Na een terugplaatsing bij de moeder is het kind in 2012 opnieuw uit huis geplaatst. Na een aantal onsuccesvolle plaatsingen verblijft het oudste kind nu ruim vijf jaar in een gezinshuis. Het tweede kind is in 2012 onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst en verblijft al acht jaar bij pleegouders. De rechtbank heeft in 2015 het gezag van de moeder beëindigd. Deze beschikking is door het hof bekrachtigd in 2017. Vervolgens heeft de rechtbank het verzoek van de moeder tot herstel in het gezag in 2020 afgewezen. De moeder komt in hoger beroep op tegen deze beschikking voor zover het haar gezag over het oudste kind betreft.

Grief

De grief van de moeder ziet op het afwijzen van het verzoek van herstel in het gezag. De moeder voert aan dat zij een derde dochter heeft gekregen en wenst dat haar drie dochters in gezinsverband samenleven. Zij heeft haar opvoedvaardigheden verbeterd, heeft meer kennis opgedaan van kinderpsychologie, volgt aanwijzingen van hulpverleners op en staat open voor ambulante hulpverlening. De moeder acht zichzelf voldoende pedagogisch machtig en herstel in het gezag zou in het belang van de kinderen zijn. De gecertificeerde instelling voert aan dat een herleving van het gezag van de moeder hun ontwikkeling ernstig zou verstoren en dat de moeder onvoldoende in staat is om aan de minimale eisen van basale zorg te voldoen. Beide kinderen zijn kwetsbaar en beschadigd. Hun perspectief ligt bij de pleegouders, respectievelijk het gezinshuis. Daar kunnen zij profiteren van therapie voor hun traumaklachten en hechtingsproblematiek.

Beoordeling en motivatie

Het hof overweegt dat ex artikel 1:277 lid 1 BW het beëindigde gezag van een ouder kan

worden hersteld indien het herstel in het belang van de minderjarige is en de ouder in staat is om duurzaam de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van de minderjarige te dragen. Het belang van het kind is het uitgangspunt waarbij het recht van het kind op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en groei naar zelfstandigheid centraal staat. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) adviseert het hof om het verzoek van de moeder af te wijzen. De wens van de moeder tot herstel in het gezag is volgens de raad namelijk onlosmakelijk verbonden met haar wens dat de kinderen weer bij haar komen wonen. Echter, een thuisplaatsing is niet in het belang van de kinderen. Het hof volgt dit advies en wijst het verzoek tot herstel in het gezag van de moeder af. Daarbij overweegt het hof dat de kinderen al vanaf hun prille jeugd niet meer bij de moeder wonen. Zij hebben beschadigingen opgelopen waardoor zij behoefte hebben aan intensieve hulpverlening en goed toegeruste opvoeders. Hun perspectief ligt dan ook onverkort bij de gezinshuisouder, respectievelijk de pleegouders. De moeder heeft ter zitting weliswaar gesteld dat zij ermee kan instemmen dat de kinderen elders verblijven, maar zij heeft ook erkend dat het haar diepste wens is dat zij een gezin vormt met haar drie dochters. Deze ambivalente houding van de moeder kan onrust veroorzaken bij de kinderen. Vooral gezien hun verleden dienen zij de bevestiging te hebben dat zij blijven waar zij zijn, en daar kunnen opgroeien. Gezien deze omstandigheden acht het hof het herstel in het gezag van de moeder niet in het belang van de kinderen.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1400

Zaaknummer: 200.283.840/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. De rechtbank is terecht uitgegaan van de inkomensgegevens van 2015 en heeft de behoefte van de vrouw op de juiste gronden vastgesteld op basis van de hof-norm. De hoofdregel is dat eenieder in beginsel in zijn/haar eigen levensonderhoud moet voorzien. Alimentatie is een vangnet om de alimentatiegerechtigde de tijd te geven zich aan te passen aan de gewijzigde situatie door de echtscheiding. De bijdrage van de nieuwe partner van de man aan de huur is van invloed op de draagkracht van de man. Verdeling: economisch eigendom van de voormalige echtelijke woning valt in de huwelijksgoederengemeenschap.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn gehuwd in 1994 in algehele gemeenschap van goederen. Hun huwelijk is in maart 2020 ontbonden. De rechtbank heeft ten laste van de man aan de vrouw een uitkering tot levensonderhoud toegekend van € 100 per maand.

De vrouw verzoekt het hof om een uitkering tot levensonderhoud ten laste van de man toe te kennen van € 2.777 bruto per maand, en te bepalen dat de economische waarde van de woning buiten de gemeenschap van partijen valt of de man geen vorderingsrecht dienaangaande op haar heeft en zij hem geen bedrag van € 106.408 hoeft te voldoen.

Beoordeling en motivering

Behoeft van de vrouw

De vrouw meent dat haar behoefte primair vastgesteld moet worden gerelateerd aan de bedragen die de man vanaf het uiteengaan van partijen in 2015 maandelijks structureel aan haar heeft overgemaakt en voor haar heeft voldaan. Subsidiair moet de behoefte volgens haar vastgesteld worden op basis van de hof-norm, met 2018 als uitgangspunt vanwege voornoemde omstandigheden. Meer subsidiair moet de behoefte van de vrouw vastgesteld

worden op basis van haar behoeftelijst. De man kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank.

Het hof oordeelt dat de rechtbank terecht is uitgegaan van de inkomensgegevens van 2015 en de behoefte van de vrouw op de juiste gronden heeft vastgesteld op basis van de hof-norm. Het hof neemt de gronden over en maakt deze tot de zijne. De vrouw heeft in eerste aanleg haar behoefte ook berekend op basis van de hof-norm. Zij heeft in hoger beroep onvoldoende gesteld om hiervan af te wijken. Partijen zijn in 2015 uiteengegaan. In dit specifieke geval moet voor de berekening van de huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw van dat jaar uitgegaan worden.

Behoeftigheid van de vrouw

De vrouw vindt het onbegrijpelijk dat de rechtbank tot het oordeel is gekomen dat zij in haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Het hof overweegt dat het vertrek van de man in 2015 voor de vrouw emotioneel zeer ingrijpend is geweest. Zij stelt in een depressie te zijn beland en arbeidsongeschikt te zijn. Gedurende het huwelijk heeft zij nauwelijks gewerkt en zij heeft weinig opleiding genoten. Voorts heeft zij de zorg voor de, weliswaar meerderjarige, kinderen. Gelet hierop moet de vrouw tijd gegund worden om in ieder geval deels in eigen levensonderhoud te gaan voorzien. Dat zij in het geheel niet zou kunnen werken is niet gebleken. De klachten van de vrouw zijn gerelateerd aan het verwerken van de echtscheiding. Het is in haar belang dat zij de echtscheiding achter zich laat en dat zij zich richt op haar eigen leven en toekomst. De toekomst zal met zich brengen dat zij in haar eigen levensonderhoud gaat voorzien. Van de vrouw mag in redelijkheid verlangd worden dat zij haar eigen verantwoordelijkheid gaat nemen voor haar leven. Hoewel partijen inmiddels zes jaar uit elkaar zijn, heeft de vrouw geen inspanningen verricht om een baan te vinden, terwijl dit wel van haar verwacht had mogen worden. De hoofdregel is dat eenieder in beginsel in zijn/haar eigen levensonderhoud moet voorzien. Alimentatie is een vangnet om de alimentatiegerechtigde de tijd te geven zich aan te passen aan de gewijzigde situatie door de echtscheiding. Het hof zal derhalve bepalen dat de man – voor zover zijn draagkracht toelaat – met ingang van de datum van deze beschikking als partneralimentatie moet voldoen het gebruteerde bedrag van de nettobehoeft van de vrouw, zijnde € 1.636 netto per maand geïndexeerd naar 2021, zijnde € 2.523,31 bruto per maand. De vrouw kan een jaar later voor de helft in haar levensonderhoud voorzien. Het hof zal de door de man met ingang van 6 mei 2022 te betalen partneralimentatie daarom op € 1.000 bruto per maand vaststellen. Het hof gaat ervan uit dat de vrouw met ingang van 6 mei 2023 in staat is het minimumloon te verdienen, dat ongeveer gelijk is aan haar behoefte en dat zij dan geheel in haar eigen levensonderhoud zal kunnen voorzien. Het hof stelt de partneralimentatie per die datum daarom vast op nihil.

Draagkracht van de man

De vrouw stelt dat de draagkracht van de man een bijdrage in haar levensonderhoud toelaat van € 2.777 bruto per maand. Zijn inkomen bedraagt € 76.525 bruto per jaar.

Het hof gaat bij de berekening van de draagkracht van de man uit van zijn huidige inkomen. Daarnaast zoekt het hof aansluiting bij de draagkrachtberekening van de man. Wel gaat het hof ervan uit dat de nieuwe partner van de man de helft van de huur van € 737 per maand op zich neemt zodat de draagkracht van de man een partneralimentatie van € 2.111 bruto toelaat. Het hof zal aldus bepalen.

Verdeling van de voormalige echtelijke woning

De vrouw stelt dat zij de economische eigendom heeft van de woning. Haar ouders hadden de juridische eigendom. Zij heeft een geldvorderingsrecht op haar moeder inzake de woning, dat op grond van het testament van haar vader, opgemaakt in 1992, buiten de gemeenschap valt. De man heeft dan ook geen recht op betaling van € 106.408.

Het hof is van oordeel dat de rechtbank op juiste gronden heeft geoordeeld dat de economische eigendom van de woning in de huwelijksgoederengemeenschap is gevallen en dat de man dus € 106.408 toekomt. Het hof neemt de gronden over en maakt deze tot de zijne. De vrouw heeft de economische eigendom van de woning in 1992 geleverd gekregen. Door deze constructie komt de waardedaling en -stijging van de woning ten laste en ten goede van de economische eigenaar. Uit de leveringsakte van de economische eigendom van de woning door de vader van de vrouw aan de vrouw blijkt dat de vrouw op ieder moment (om niet) om levering van de juridische eigendom kan vragen. Het juridisch eigendom is dus als het ware een lege huls. De tussen partijen in 1992 ondertekende verklaring dat de man meedeelt in de waarde van de woning bij verkoop vanaf een bedrag van NLG 200.000 is komen te vervallen door hun huwelijk in 1994. Nu zij in algehele gemeenschap van goederen zijn gehuwd is de economische waarde van de woning in de huwelijksgemeenschap gevallen. Dat de vader van de vrouw nadien is overleden en in zijn testament een uitsluitingsclausule was opgenomen, doet aan het voorgaande niet af. De rechtbank heeft geoordeeld dat de vrouw de woning toegedeeld krijgt. De rechtbank heeft de woning gewaardeerd op € 265.000. Nu de hypothecaire geldlening € 52.184,72 bedraagt is de overbedelingsvordering op correcte wijze vastgesteld door de rechtbank.

Conclusie

Het hof:

vernietigt de beschikking van de rechtbank, voor zover het de daarbij door de man met ingang van 6 mei 2021 te betalen partneralimentatie betreft;
bepaalt dat de man aan de vrouw met ingang van 6 mei 2021 als uitkering tot levensonderhoud € 2.111 per maand zal betalen, met ingang van 6 mei 2022 € 1.000 en met ingang van 6 mei 2023 op nihil;
bekrachtigt de beschikking van de rechtbank voor het overige.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 06-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:857

Zaaknummer: 200.275.059/01 en 200.275.061/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing van het verzoek van de moeder tot benoeming van de grootvader, tevens zijnde de pleegvader, tot voogd over de minderjarige.

Feiten en omstandigheden

De moeder heeft een zoon, de minderjarige, geboren in 2013. Tot de bestreden beschikking had zij het eenhoofdig gezag over hem. Zij heeft nog een dochter, kind 2, geboren in 2019.

De kinderrechter heeft in maart 2019 de ondertoezichtstelling van de minderjarige uitgesproken. Sindsdien is de minderjarige met machtiging van de kinderrechter uit huis geplaatst. Sinds juni 2019 verblijft de minderjarige in het perspectiefbiedende pleeggezin van zijn grootouders van moederszijde.

In augustus 2020 heeft de rechtbank het ouderlijk gezag van de moeder over de minderjarige beëindigd en de gecertificeerde instelling (GI) benoemd tot voogd over hem. De moeder verzoekt te bepalen dat de pleegvader tot voogd over de minderjarige wordt benoemd. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) verzoekt de bestreden beschikking te bekrachtigen.

Beoordeling en motivering

De minderjarige heeft in zijn jonge leven al veel meegemaakt. Zo is hij getuige geweest van fysiek en verbaal geweld tussen de moeder en de man (haar toenmalige partner). Ook was er sprake van geringe draagkracht en emotionele beschikbaarheid van de moeder, onvoldoende positieve opvoedvaardigheden van de moeder en de man, en het risico op overmatig alcoholgebruik door de moeder. Het lukte de moeder en de man niet in de persoonlijke (lichamelijke) verzorging van de minderjarige te voorzien. In en rondom de woning was het vervuild en verwaarloosd, wat een veiligheidsrisico voor de minderjarige opleverde. Hij accepteert geen gezag van zijn moeder, is zelfbepalend en grenzeloos in zijn gedrag.

Begin 2020 is bij de minderjarige PTSS en hechtingsproblematiek ontdekt, en vermoedelijk ADHD. Daarvoor krijgt hij medicatie. In het najaar van 2020 is gestart met traumatherapie,

maar dit bleek te zwaar voor hem. Eind 2020 is de minderjarige naar de zorgboerderij gegaan om tot rust te komen. Daar wordt hij iedere week op maandagochtend naartoe gebracht en blijft hij twee nachten slapen, waarna hij op woensdag wordt opgehaald. De minderjarige begint steeds meer te ontspannen. Op de zorgboerderij, aan het einde van de dag, praat hij met de begeleider en komt hij toe aan verwerking van het verleden. De nachten zijn daarom van belang voor hem. De verwachting is dat hij langere tijd nodig zal hebben op de zorgboerderij.

De pleegvader staat niet achter de overnachtingen, omdat de minderjarige grote weerstand toont wanneer hij naar de zorgboerderij gebracht wordt. De minderjarige vindt het leuk op de zorgboerderij, maar wil daar liever niet overnachten. Als hij 's nachts nachtmerries heeft, wil hij het liefste bij de pleegvader zijn. De minderjarige staat op de wachtlijst voor speltherapie. De systeemtherapie is nog niet van start gegaan, Eerst omdat het praktisch niet haalbaar was, maar ook thans is de systeemtherapie opgeschort, omdat de moeder daar op dit moment geen behoefte aan heeft, gelet op een operatie die zij heeft ondergaan, de zorg voor kind 2 en deze rechtszaak.

Alle betrokkenen zijn het erover eens dat de plaatsing van de minderjarige bij de pleegouders moet worden gecontinueerd. Hij ontwikkelt zich daar goed en is aan hen gehecht. Hij ziet zijn moeder iedere vrijdag tijdens een bezoekmoment bij de pleegouders.

Het hof constateert dat de hulpverlening op dit moment erg veel vergt van de minderjarige, de moeder en de pleegouders. Er moet veel geregeld worden voor de minderjarige en er is veel extra ondersteuning nodig, gelet op zijn problematiek. Het hof is met de raad van oordeel dat het belangrijk is dat de pleegouders zich met de dagelijkse zorg voor de minderjarige bezig kunnen houden en ingrijpende beslissingen niet door hen hoeven te worden genomen. Anders dan de moeder en de pleegvader menen, is er indien de pleegvader met de voogdij over de minderjarige wordt belast, in beginsel geen bemoeienis meer van de GI met de minderjarige. Dan valt voor hem de ondersteuning vanuit de GI weg, hetgeen niet wenselijk is. De moeder heeft weliswaar gesteld dat de relatie tussen haar en haar ouders goed is, wat door de pleegvader is beaamd. Ook heeft zij verklaard dat zij overal mee zal instemmen, maar het hof constateert dat de systeemtherapie in de toekomst nog zal moeten plaatshebben, waardoor de situatie tussen de pleegouders en de moeder nog steeds fragiel is. Een neutrale en professionele voogd kan de belangen van de minderjarige behartigen en de beslissingen nemen die noodzakelijk zijn, maar daarnaast ook de onderlinge relaties beschermen wanneer er (moeilijke) beslissingen genomen moeten worden, waaronder het verblijf van de minderjarige op de zorgboerderij. Ondersteuning vanuit een neutrale en professionele voogd is wenselijk in deze situatie. Het hof zal daarom de benoeming van de GI als voogd bekrachtigen.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1398

Zaaknummer: 200.284.333/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De huidige opvoedsituatie van minderjarige bij de moeder wordt door het hof onvoldoende veilig geacht.

Feiten en omstandigheden

Uit de inmiddels verbroken relatie van de moeder en de vader is in 2013 minderjarige geboren. Sinds juni 2013 staat minderjarige onder toezicht van de gecertificeerde instelling (GI). De ondertoezichtstelling is laatstelijk verlengd tot 2021. In 2020 is minderjarige met spoed uit huis geplaatst door de GI. Bij beschikking is de uithuisplaatsing bevestigd en is er een machtiging tot uithuisplaatsing verleend tot november 2020.

In november 2020 verleent de rechtbank een machtiging aan de GI om minderjarige van november 2020 tot september 2021 uit huis te plaatsen in een verblijf pleegouder 24-uurs. De moeder gaat tegen deze beslissing in hoger beroep.

Grievens, beoordeling en motivering

De moeder voert aan dat een uithuisplaatsing een ernstige inbreuk vormt op het recht van familie- en gezinsleven. Dit is alleen gerechtvaardigd als de inbreuk noodzakelijk is om minderjarige te beschermen. Volgens de moeder heeft de gonorroebesmetting bij minderjarige een andere oorzaak dan seksueel misbruik. Zij heeft hierover contact gehad met de GGD-arts. Kort voor deze besmetting van minderjarige heeft de moeder seksueel contact gehad met de vader. Vervolgens had zij ook een gonorroebesmetting, die zij volgens haar dus via de vader heeft opgelopen. Er volgt geen verdere vervolging in deze zaak. Er is derhalve geen reden om aan te nemen dat minderjarige bij de moeder niet veilig is. De moeder voorziet geen problemen in het kader van de hulpverlening. Ook is het contact tussen haar partner en minderjarige goed. Bovendien kan minderjarige door de uithuisplaatsing nog meer beschadigd raken.

De GI voert verweer. Bij de GI bestaan nog steeds grote zorgen over het feit dat minderjarige seksueel is misbruikt. De gonorroebesmetting die bij minderjarige is vastgesteld, kan enkel worden veroorzaakt door seksueel contact. Dit is door verschillende artsen bevestigd. De GI heeft de politie gevraagd het onderzoek te heropenen, omdat ook minderjarige zorgelijke

verklaringen doet over zowel de partner van de moeder als over de vader. Daarnaast laat zij binnen het pleeggezin seksueel gedrag zien, dat niet past bij de leeftijd van minderjarige. De veiligheid van minderjarige kan bij geen van beide ouders worden gegarandeerd. Daarnaast dient er gedegen diagnostiek plaatsvinden, vanwege het zorgwekkende gedrag van minderjarige in het algemeen. Hiertoe dient minderjarige in een stabiele thuissituatie te verblijven, maar dit is niet mogelijk bij de moeder. Er is een grote kans dat minderjarige klem komt te zitten tussen haar ouders. Er is sprake van een geheime plaatsing, omdat de moeder en haar partner er eerder in zijn geslaagd het adres van minderjarige te achterhalen. Bovendien zijn er zorgen over de partner. Hij is bij contacten allesoverheersend en niet helpend. Uit meldingen van Veilig Thuis blijkt dat er sprake is van fysiek geweld tussen de moeder en de partner en van drugsgebruik door de partner. Ook ruiken de moeder en haar partner regelmatig naar alcohol. Ten slotte zal de GI aangifte doen van computervredebreuk tegen de partner.

De vader vindt dat de veiligheid en rust van minderjarige voorop dient te staan. Naast het seksueel misbruik spelen nog veel vragen. Volgens hem is het daarom van belang dat de uithuisplaatsing voortduurt.

Het hof overweegt dat ingevolge artikel 1:265b lid 1 BW de rechter de GI op haar verzoek kan machtigen de minderjarige gedurende dag en nacht uit huis te plaatsen indien dit noodzakelijk is voor de verzorging en opvoeding van de minderjarige of tot onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid. Het hof oordeelt dat die noodzaak tot uithuisplaatsing aanwezig is.

Het hof gaat aan de stelling van de moeder voorbij dat de gonorroebesmetting ook heeft kunnen plaatsvinden via kruisbesmetting. Zij heeft deze immers niet onderbouwd met bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring van een deskundige. Het feit dat op dit moment niet wordt overgegaan tot vervolging, betekent evenmin dat er geen seksueel misbruik heeft plaatsgevonden.

Het hof acht een onderzoek naar de veiligheid van minderjarige noodzakelijk vanwege de zorgelijke uitspraken van minderjarige over de vader en de partner. Zij laat ernstige, meervoudige gedragsproblematiek zien, waaronder signalen die duiden op een dissociatieve stoornis. Minderjarige heeft al veel meegemaakt, mede door de strijd tussen de ouders. Zij is een beschadigd meisje met mogelijke traumagerelateerde problematiek. Diagnostisch onderzoek dient vanuit een rustige omgeving plaats te vinden. Die rust kan in het huidige pleeggezin worden gegarandeerd.

Ten slotte zijn er zorgen of de moeder, gelet op haar beperkingen, voldoende in staat is om de

behoeften van minderjarige voorop te stellen. De moeder heeft de afgelopen jaren veel stappen gezet, maar minderjarige heeft behoefte aan een opvoeder met bovengemiddelde kwaliteiten, terwijl de moeder met persoonlijke problematiek te kampen heeft. Volgens Radar is voor de opvoeding van minderjarige meer hulpverlening nodig. De inzet van hulp is echter bemoeilijkt, omdat de moeder langere tijd bij haar partner verbleef. Het hof deelt de zorgen van de GI over deze partner. Daarnaast moet minderjarige mogelijk opnieuw naar een ander pleeggezin worden overgeplaatst, waardoor ze langer van hulpverlening verstoken zou blijven, omdat de moeder en/of haar partner proberen het verblijfsadres van minderjarige te achterhalen.

Conclusie

Het hoger beroep wordt afgewezen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 06-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:1380

Zaaknummer: 200.289.280_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voortzetting vernietiging erkenning en vervangende toestemming. De erkenning is niet rechtsgeldig, omdat de moeder misbruik van haar bevoegdheid heeft gemaakt. Voor gezamenlijk gezag is het te vroeg. De omgang tussen de vader en zijn kind kan worden gestart.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker en de vrouw hebben niet samengewoond, maar wel enkele maanden een relatie gehad. De relatie was reeds geëindigd toen de minderjarige werd geboren. De uitkomst van het DNA-onderzoek wordt door de verzoeker en de vrouw geaccepteerd. Het is niet langer in geschil dat verzoeker de verwekker van de minderjarige is. De vrouw woont samen met haar huidige partner, de minderjarige en hun andere (stief)kinderen. Verzoeker en de vrouw hebben een traject ouderschapsmediation en omgangcoaching gevolgd. Tijdens dit traject hebben er ongeveer vijf omgangsmomenten tussen verzoeker en de minderjarige plaatsgevonden. Na de beëindiging van het traject hebben zij geen contact meer gehad. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft aanvullend onderzoek verricht betreffende het gezag en de omgangsregeling en de vraag of een kinderschermingsmaatregel nodig is. De minderjarige is onder toezicht gesteld tot december 2021.

Verzoek, beoordeling en motivering

Het hof zet de beoordeling van het verzoek om de door [C] gedane erkenning te vernietigen en verzoeker vervangende toestemming tot erkenning te verlenen voort.

Het hof overweegt dat de verwekker, gezien de limitatieve opsomming in artikel 1:205 lid 1 BW, geen zelfstandige rechtsingang heeft om te verzoeken de erkenning te vernietigen. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat voor de vraag of de verwekker de erkenning toch ongedaan kan maken, van belang is dat de verwekker de mogelijkheid heeft om de minderjarige met vervangende toestemming te erkennen (art. 1:204 lid 3 BW). Indien de verwekker geen gebruik van deze mogelijkheid maakt, is er derhalve geen reden om de verwekker achteraf alsnog de gelegenheid te geven om de erkenning door een ander te vernietigen, tenzij de moeder haar toestemming aan een derde heeft gegeven met slechts als

oogmerk de belangen van de verwekker te schaden. In dat geval zou op grond van vaste rechtspraak de vrouw misbruik van haar bevoegdheid hebben gemaakt. De erkenning door de ander is dan niet rechtsgeldig ('de strikte maatstaf'). Indien de verwekker niet of niet tijdig vervangende toestemming heeft kunnen vragen, geldt echter 'de minder strikte maatstaf'. Dan dient te worden beoordeeld of de moeder – gelet op haar belangen, de belangen van de verwekker, en de belangen van de kinderen – in redelijkheid tot het verlenen van toestemming heeft kunnen komen.

Allereerst richt het hof zich op de vraag of verzoeker de mogelijkheid heeft gehad om vervangende toestemming te vragen. De vrouw heeft tijdens de zwangerschap en gedurende twee maanden na de geboorte van de minderjarige, verzoeker in de veronderstelling gelaten dat hij de verwekker is. De vrouw wilde geen toestemming tot erkenning geven. Het hof oordeelt dat verzoeker in die periode de mogelijkheid heeft gehad om een verzoek te doen tot vervangende toestemming. Verzoeker heeft echter pas enkele maanden na deze periode een verzoekschrift ingediend. Derhalve dient de 'strikte maatstaf' te worden toegepast. Volgens het hof is hieraan voldaan, hiervoor zijn de volgende omstandigheden van belang.

De vrouw heeft meerdere keren op bedrieglijke manieren geprobeerd te voorkomen dat bekend zou worden dat verzoeker de biologische vader van de minderjarige is. Twee maanden na de geboorte van de minderjarige liet zij verzoeker weten dat mogelijk [C] de biologische vader is. Op haar initiatief heeft toen een DNA-test plaatsgevonden bij het DDC. Die test heeft zij beïnvloed, zodat de uitkomst van de test was dat [C] de biologische vader was. Vervolgens heeft zij telkens geweigerd de testresultaten te delen of mee te werken aan een rechtsgeldig DNA-onderzoek. Verzoeker heeft uiteindelijk zelf een DNA-test laten uitvoeren. Waarna hij de onderhavige procedure aanhangig heeft gemaakt, zodat een rechtsgeldige DNA-test afgedwongen kon worden. Ook het door de rechtbank bevolen verwantschapsonderzoek heeft de vrouw beïnvloed door een ander kind dan de minderjarige mee te nemen naar het onderzoek.

Betreffende het verzoek tot de vervangende toestemming acht het hof het van belang dat de juridische werkelijkheid in overeenstemming wordt gebracht met de biologische werkelijkheid.

Betreffende het verzoek tot gezamenlijk gezag overweegt het hof dat er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen (art. 1:253c lid 2 BW). Een goede communicatie ontbreekt en de ouders zijn niet in staat beslissingen van enig belang over hun kind in gezamenlijk overleg te nemen. De minderjarige is onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling (GI) om onder meer te werken aan het vormgeven van omgang

tussen de minderjarige en verzoeker, en aan het normaliseren van de communicatie tussen de ouders. Gelet hierop acht het hof het te vroeg voor gezamenlijk gezag. Hierbij deelt het hof de zorgen van de Raad voor de Kinderbescherming over de toenemende spanningen die de vrouw door een gezagswijziging zou kunnen ervaren. De loyaliteitsproblemen van de minderjarige zouden dan ook kunnen toenemen. Het is in het belang van de minderjarige en de betrokkenen dat zij zich eerste volledig kunnen richten op het verloop van de omgang.

De omgang tussen verzoeker en de minderjarige kan gestart worden. Het hof stelt vast dat er één keer per vier weken gedurende twee uren een begeleid omgangsmoment plaatsvindt. Een reguliere omgangsregeling is nog niet haalbaar. Het doel is om toe te werken naar onbegeleide omgang. Het hof merkt op dat met name bij de vrouw sprake is van factoren die omgang verhinderen. Zij projecteert haar angsten voor verzoeker op de minderjarige. Dit kan een negatief effect hebben op de opvoedingssituatie van de minderjarige. Het hof vindt het zorgelijk dat de vrouw geen ondersteuning in de thuissituatie wenst. Ook dient de vrouw dringend een hulpverleningstraject te volgen om te leren omgaan met haar angsten. De vrouw laat zich triggeren door bepaalde handelingen en maakt vervolgens keuzes waarbij zij de realiteit uit het oog verliest. Die keuzes hebben het belang van de minderjarige niet gediend. Het hof sluit niet uit dat de vrouw een persoonlijkheidsonderzoek zal moeten ondergaan.

Conclusie

De erkenning wordt vernietigd en aan de verzoeker wordt vervangende toestemming verleend. De vrouw wordt veroordeeld in de kosten van de DNA-onderzoeken in eerste en tweede aanleg, omdat zij bewust onduidelijkheid heeft gecreëerd, waardoor een nieuw onderzoek nodig was. Het verzoek om gezamenlijk gezag wordt afgewezen. Een voorlopige omgangsregeling wordt vastgesteld. De zaak wordt opnieuw aangehouden om de omgang te monitoren.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:4196

Zaaknummer: 200.222.677/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Artikel 1:160 BW. De man heeft voldoende bewezen dat de vrouw is gaan samenwonen ‘als waren zij gehuwd’, waardoor zijn onderhoudsplicht van rechtswege is beëindigd.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in 2015 gescheiden. In datzelfde jaar heeft de rechtbank bepaald dat de man met ingang van 30 september 2015 maandelijks een bedrag van € 1.462 aan partneralimentatie moet voldoen. Bij beschikking van de rechtbank Noord-Nederland, van 13 november 2019, is het verzoek van de man tot vaststelling van de beëindiging van de onderhoudsplicht van rechtswege afgewezen.

Grieven, beoordeling en motivering

De man stelt dat zijn onderhoudsverplichting jegens de vrouw van rechtswege is geëindigd, omdat de vrouw en de heer B samenleven (hebben samengeleefd) als waren zij gehuwd in de zin van artikel 1:160 BW. De man verzoekt het hof de bestreden beschikking te vernietigen en vast te stellen dat de alimentatieplicht van de man met ingang van 19 maart 2018 is geëindigd; de vrouw te veroordelen om de na die datum betaalde alimentatie terug te betalen vermeerderd met de wettelijke rente; de vrouw te veroordelen tot betaling van de recherchekosten (€ 3.864,03) die de man heeft gemaakt; de vrouw te veroordelen tot betaling van een bedrag van € 3.864,03 ter zake van eigen inzetkosten van de man; de vrouw te veroordelen in de kosten van deze procedure en de procedure in eerste aanleg.

Het hof zet uiteen dat voor een bevestigende beantwoording van de vraag of sprake is (geweest) van een samenwoning van de vrouw in de zin van artikel 1:160 BW is vereist dat tussen de vrouw en haar partner (1) een affectieve relatie van (2) duurzame aard bestaat die meebrengt dat zij (3) elkaar wederzijds verzorgen, (4) met elkaar samenwonen en (5) een gemeenschappelijke huishouding voeren (HR 13 juli 2001, ECLI:NL:HR:2001:ZC3603). Het uitzonderlijke en onherroepelijke karakter van de in artikel 1:160 BW besloten liggende sanctie vergt dat deze bepaling restrictief wordt uitgelegd, hetgeen meebrengt dat niet snel mag worden aangenomen dat is voldaan aan de door deze bepaling gestelde eisen voor de

beëindiging van de verplichting levensonderhoud te verschaffen. Hieruit vloeit onder meer voort dat de omstandigheid dat aan sommige voorwaarden voor de toepassing van artikel 1:160 BW is voldaan, geen invloed heeft op de stelplicht en bewijslast ter zake van de andere voorwaarden van die bepaling (vgl. HR 22 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:724). Tevens volgt uit het wettelijk systeem dat pas vanaf de dag van ontbinding van het huwelijk sprake kan zijn van een situatie als bedoeld in voormeld artikel. Het is aan de man om te stellen, en bij voldoende betwisting, te bewijzen dat aan ieder van de bovengenoemde vereisten is voldaan. Dit betekent dat de stelplicht van de man hoog is. De door de alimentatieplichtige gestelde feiten dienen door de alimentatiegerechtigde voldoende te worden betwist. Het hof stelt voorop dat voor de beoordeling van de vraag of de alimentatieverplichting van de man is geëindigd niet relevant is of de vrouw en B inmiddels een andere invulling aan hun relatie geven en minder vaak bij elkaar verblijven zoals de vrouw heeft gesteld.

Het hof komt tot het oordeel dat er sprake is (geweest) van een samenwoning als bedoeld in artikel 1:160 BW. Dat er sprake was van (samenleven in) twee woningen en dat zij ook wel alleen in hun woning verbleven, maakt dit oordeel niet anders. Het hof komt tot dit oordeel door bespreking van de vijf criteria zoals hiervoor omgeschreven. Ten aanzien van criteria 1 en 2 oordeelt het hof dat de duurzame en affectieve relatie niet in geschil is. Ten aanzien van het samenwooncriterium oordeelt het hof dat de man voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat:

de vrouw en B zeer veel tijd samen doorbrachten in één van hun woningen, minimaal 59%. Een en ander heeft de man onderbouwd met observaties van het door de man ingeschakelde recherchebureau, de eigen ingebrachte observatieverslagen en WhatsAppberichten tussen partijen.

de vrouw en B in elkaars woning konden binnenkomen en bij beide woningen elk een fiets hadden;

de vrouw en B verbleven in het huis van de ander wanneer de ander niet aanwezig was;

de vrouw en B de feestdagen en vakanties samen doorbrachten en samen waren/samen

hielpen bij klussen, tuinieren, onderhoud en huishoudelijke activiteiten van beide woningen;

de vrouw en B samen waren gedurende meerdere periodes wanneer één van hen (langdurig) ziek was.

De vrouw heeft deze stellingen onvoldoende betwist, nu zij dit niet heeft onderbouwd met bijvoorbeeld agenda's, correspondentie, getuigenverklaringen of anderszins en daartoe evenmin een uitdrukkelijk bewijsaanbod heeft gedaan. Het hof overweegt daarbij dat het op de weg van de vrouw lag om in voldoende mate inzicht te geven in de hiervoor bedoelde tijdsbesteding, nu dit omstandigheden zijn die primair de privacysfeer van de vrouw betreft.

Ten aanzien van de laatste criteria, wederzijdse verzorging en gemeenschappelijke huishouding, is komen vast te staan dat:

de vrouw en B voor elkaar boodschappen doen en koken. Wanneer ze in de woonplaats van de man zijn koopt de man de boodschappen voor hen samen en wanneer ze bij de vrouw zijn koopt de vrouw de boodschappen voor hen samen. Daarmee dragen zij over en weer bij in kosten van een gezamenlijke huishouding;
de vrouw en B voor elkaar zorgen wanneer zij ziek zijn ook gedurende langere perioden;
de vrouw en B gezamenlijk de huishouding, klussen en het onderhoud in en rond hun woningen doen.

De vrouw heeft niet met bewijsstukken, zoals bonnen, bankafschriften of huishoudaantekeningen waaruit blijkt dat zij alleen haar eigen kosten betaalt of dat zij en B gemaakte kosten voor de ander verrekenen, onderbouwd dat zij en B gescheiden financiën hadden en evenmin daartoe een uitdrukkelijk bewijsaanbod gedaan.

Conclusie

Het hof komt tot het oordeel dat op grond van het bovenstaande sprake is (geweest) van samenleven van de vrouw en B als bedoeld in artikel 1:160 BW en de verplichting van de man om alimentatie aan de vrouw te betalen is geëindigd. De ingangsdatum 19 maart 2018 is als zodanig niet in geschil. Het hof vernietigt daarom de bestreden beschikking en wijst het verzoek van de man op dit punt toe. Ook het verzoek om de vrouw te veroordelen tot terugbetaling van het te veel betaalde aan alimentatie vermeerderd met rente is toewijsbaar.

Het hof wijst het verzoek van de man om de vrouw te veroordelen in de kosten van het recherchebureau eveneens toe en het verzoek tot veroordeling in de eigen inzetkosten van de man af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:4464

Zaaknummer: 200.273.887/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een bewindvoerder is jegens de betrokkene aansprakelijk indien hij in de zorg van een goed bewindvoerder tekortschiet, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. De kantonrechter kan de schade vaststellen die de betrokkene heeft geleden door dit tekortschieten en de bewindvoerder veroordelen de schade te vergoeden. De goedkeuring van de kantonrechter ontslaat de bewindvoerder niet van zijn verantwoordelijkheid, wanneer achteraf blijkt dat hij uitgaven heeft gedaan die in strijd zijn met goed bewindvoerschap.

Feiten en omstandigheden

Vanwege de lichamelijke en/of geestelijke toestand van betrokkene is een bewind ingesteld over zijn goederen en gelden met aanstelling van verzoekster, zijn voormalig echtgenote, tot bewindvoerder. In 2018 is zij ontslagen als bewindvoerder en is verweerster tot bewindvoerder benoemd. De kantonrechter heeft voor recht verklaard dat verzoekster tekort is geschoten in de zorg van een goed bewindvoerder en verzoekster veroordeeld tot betaling aan betrokkene van € 130.054,43 schadevergoeding en haar veroordeeld tot betaling van de door verweerster gemaakte kosten. Verzoekster is in hoger beroep gekomen.

Grieven, beoordeling en motivering

Artikel 1:444 BW bepaalt dat een bewindvoerder jegens de betrokkene aansprakelijk is indien hij in de zorg van een goed bewindvoerder tekortschiet, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. Voorts geldt op grond van artikel 1:445 lid 5 BW jo. artikel 1:362 BW dat de kantonrechter de schade kan vaststellen die de betrokkene heeft geleden door het tekortschieten en de bewindvoerder kan veroordelen die schade aan de betrokkene te vergoeden.

Het hof sluit zich aan bij de onderbouwing door de kantonrechter in diens beschikking, neemt de overwegingen na eigen onderzoek over en voegt daaraan het volgende toe.

De eerste grief ziet op het tekortschieten van verzoekster in de zorg van een goede bewindvoerder, of het tekortschieten haar is toe te rekenen en of zij hiervoor aansprakelijk is. Verzoekster ontkent niet dat betrokkene zijn wil niet meer geheel kan bepalen maar volgens haar kon hij dit in 2012 en 2016 nog wel en heeft hij toen aangegeven dat verzoekster en hun zoon een auto konden kopen van zijn geld. Betrokkene is in 2012 onder bewind gesteld omdat hij door fors cognitief verval (Korsakov) niet in staat was zijn wil te bepalen. Er zijn geen aanwijzingen waaruit geconcludeerd kan worden dat zijn toestand sinds 2012 is verbeterd. Vanaf de instelling van het bewind was verzoekster, als bewindvoerder, degene die de beslissingen nam over de uitgaven die ten laste van het vermogen van betrokkene werden gedaan. Voor grote uitgaven moest zij vooraf toestemming vragen aan de kantonrechter. Nog daargelaten dat niet blijkt dat betrokkene toestemming heeft gegeven en in staat was toestemming te geven voor de aanschaf van de auto's, was betrokkene niet meer degene bij wie de verantwoordelijkheid lag voor dergelijke beslissingen.

Hoewel verzoekster aangeeft dat het tekortschieten haar niet ten volle is toe te rekenen omdat ze tot en met 2015 met goedkeuring van de kantonrechter rekening en verantwoording heeft afgelegd, is het hof van oordeel dat de goedkeuring van de kantonrechter verzoekster niet ontslaat van haar verantwoordelijkheid, wanneer achteraf blijkt dat zij uitgaven heeft gedaan die in strijd zijn met goed bewindvoerschap. De controle betreft een marginale controle op basis van de financiële gegevens die de bewindvoerder de kantonrechter verstrekt. Daarbij kan niet worden verwacht dat deze zo ver gaat dat het een bewindvoerder vrijwaart, mocht nadien blijken dat er schadeveroorzakend is gehandeld jegens de betrokkene.

De tweede grief ziet op de hoogte van het te vergoeden bedrag en de door verweerster gemaakte kosten. Verzoekster heeft betoogd dat op het schadebedrag een bedrag wegens een vergoeding voor bewindvoering en wegens kosten in mindering gebracht moet worden. De kantonrechter had verzoekster, zoals voorgeschreven in de LOVCK-richtlijnen, vooraf toestemming moeten verlenen voor een vergoeding. Een verzoek om een vergoeding met terugwerkende kracht is hierbij niet aan de orde. De overige door verzoekster opgevoerde kosten van het bewindvoerschap heeft zij niet onderbouwd, hetgeen wel op haar weg had gelegen. Voor wat betreft de woonkosten van de zoon van verzoekster en betrokkene oordeelt het hof dat, aangezien er een huurovereenkomst was, van de zoon verwacht kan worden dat hij huur betaalt. Dat er kosten zijn gemaakt voor onderhoud van de woning heeft verzoekster niet onderbouwd. Zij heeft daarnaast onvoldoende onderbouwd dat (een deel van) de € 3.429,14 aan boodschappen, € 45.000 aan geldopnames kantoor en € 12.530 aan opnames met de bankpas aan betrokkene zijn besteed. Dit is derhalve voor rekening en risico van verzoekster. Over de geldopname van € 45.000 oordeelt het hof dat € 15.000 daarvan ten behoeve van de zoon is gebruikt voor de aanschaf van een caravan. Voor zover is gesteld dat

betrokkene hier akkoord voor heeft gegeven en kon geven verwijst het hof naar hetgeen reeds is aangegeven. Daarnaast is onduidelijk wat er met de rest van de € 45.000 is gebeurd. Ook dit is voor rekening en risico van verzoekster. Ten slotte had het ook op haar weg gelegen om te onderbouwen dat er rekening moet worden gehouden met een teruggestort bedrag van € 10.000. Het blijft onduidelijk waar dit bedrag op ziet. Verzoekster heeft weliswaar gesteld dat dit ziet op de inruil van de auto van de zoon maar dit blijkt niet uit de stukken. Daarnaast zou dit betekenen dat deze auto in een half jaar € 9.000 minder waard is geworden, dit is niet zonder meer aannemelijk.

Verweerster heeft voor wat betreft haar kosten een nota overgelegd. Uit pragmatische overwegingen zal het hof het dictum van de bestreden beschikking vernietigen en het factuurbedrag van € 1.230,57 toevoegen.

Conclusie

De grieven falen. Het hof vernietigt, vanwege pragmatische overwegingen, de beschikking van de kantonrechter en opnieuw beschikkende: verklaart voor recht dat verzoekster tekort is geschoten in de zorg van een goed bewindvoerder; stelt de schade als gevolg van het tekortschietend bewind vast op € 130.054,43; veroordeelt verzoekster tot betaling aan betrokkene van € 130.054,43; veroordeelt verzoekster in de door verweerster gemaakte kosten ad € 1.230,57 en veroordeelt verzoekster tot betaling van die kosten.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:4613

Zaaknummer: 200.281.465/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontruiming in kort geding woning na verbreking samenleving. De man kan op grond van een afspraak tussen partijen aanspraak maken op verblijf in de woning, die eigendom is van de vrouw. Gebruiksvergoeding toewijsbaar in lijn met de afspraken tussen partijen.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben een affectieve relatie gehad en hebben twee minderjarige kinderen. De vrouw vordert onder andere dat het hof het bestreden vonnis vernietigt en haar vorderingen toewijst. Zij vorderde in eerste aanleg onder meer ontruiming van de woning en een gebruikersvergoeding van € 3.286 per maand tot aan de ontruiming. Met het oog op de verbreking van hun affectieve relatie hebben partijen in februari en maart 2020 afspraken gemaakt over de woning, die op naam van de vrouw staat.

Beoordeling en motivering

De vrouw heeft haar interpretatie, die erop neerkomt dat de man slechts tijdelijk in de woning mocht blijven en dat daaraan voorwaarden waren verbonden, niet aannemelijk gemaakt. Het hof gaat dan ook voorbij aan de door haar voorgestane lezing.

Ontruiming

De vrouw betoogt dat zij alle belang heeft bij onverwijld ontruiming van haar woning. De woning is haar eigendom. Centraal staat de vraag of het verblijf van de man in de woning op dit moment (nog) is gebaseerd op enig recht of titel. Enkel indien die vraag bevestigend wordt beantwoord, komt het hof aan een belangenafweging toe.

De vrouw heeft over de afspraken met betrekking tot de woning als volgt verklaard. Omdat zij destijds niet in staat was de met de woning gepaard gaande lasten te betalen en de verwachting was dat de man na afwikkeling van (de rest van de) verdeling een inkomen zou (kunnen) genereren waardoor hij daartoe wel in staat was, is afgesproken dat de woning naar de man zou gaan voor het bedrag van € 578.000. De man heeft deze ratio van de afspraken

bevestigd. Die ratio ligt in lijn met de voorgeschiedenis. De woning was van de ouders van de man. Zij wilden hun huis verkopen aan partijen. De man kon geen hypotheek aanvragen vanwege een strafrechtelijke aantekening. De vrouw kon een hypotheek krijgen tot een bedrag van € 547.000, hetgeen € 22.000 lager was dan de taxatiewaarde van

€ 569.000. De ouders van de man zijn toen een lagere koopprijs overeengekomen en hebben € 22.000 als schenking aangemerkt. Daarop is de woning in 2019 verkocht aan de vrouw en op haar naam gesteld, evenals de hypotheek. De overige afspraken over de woning sluiten naadloos aan bij deze voorgeschiedenis en de door partijen genoemde ratio van de afspraken. Zij komen er immers op neer dat de woning weliswaar vooralsnog juridisch eigendom van de vrouw zou blijven tot overdracht aan de man, maar de man per 19 februari 2020 de economische eigendom krijgt: de man betaalt vanaf dan de vrouw (maandelijks) haar eigenaarslasten; de aflossing strekt vanaf 19 februari 2020 te zijnen gunste en datzelfde geldt voor de waardeinstijging. Derhalve is het voorlopig oordeel van het hof dat de man vanaf februari 2020 op grond van een afspraak tussen partijen aanspraak kan maken op verblijf in de woning, welke juridisch de vrouw toebehoort. Nadien zijn de omstandigheden gewijzigd. Mede als gevolg van corona – en volgens partijen over en weer door wanbeheer van de ander – zijn de gezamenlijke bedrijven van partijen ter ziele gegaan. Daardoor heeft het inkomen van de man niet de hoogte bereikt als begin 2020 voorzien. De man is als gevolg daarvan niet in staat geweest om de juridische situatie in overeenstemming te brengen met de economische. Nu niet is gebleken dat aan de afspraken over de levering van de woning aan de man door partijen een termijn was verbonden, die is verstreken, en de vrouw doordat de man al haar lasten als eigenaar van de woning betaalt geen financieel nadeel leidt, bestaat er op dit moment geen aanleiding om de man te veroordelen tot ontruiming van de woning. Partijen beschuldigen elkaar van tegenwerking met betrekking tot de afwikkeling van de afspraken. Het staat niet vast dat de omstandigheid dat de woning nog niet geleverd is (geheel of in overwegende mate) aan de man te wijten valt, zoals de vrouw betoogt. En zelfs als dat wel zo is, is het de vraag of dit tot ontruiming moet leiden. Hetzelfde geldt voor de niet-onderbouwde stelling van de vrouw dat de man haar maandelijks geen of te weinig eigenaarslasten betaalt. Indien dat al aan de orde is, is het aan haar om daarover nadere afspraken met de man te maken, maar geen grond voor ontruiming. De man heeft immers toegezegd alle aan de woning verbonden (netto)lasten voor zijn rekening te nemen. Dat de belangen van de vrouw bij gebruik van de woning zwaarder wegen dan die van de man is ook niet gebleken. De vrouw heeft woonruimte, de man betaalt hetgeen hij moet betalen aan de vrouw tot de overdracht.

Gebruiksvergoeding

De man heeft het bestaan van een afspraak over een gebruiksvergoeding gemotiveerd weersproken en betwist de omvang van de vordering. Hij erkent wel dat partijen hebben

afgesproken dat hij in verband met het gébruik van de woning (het netto-equivalent van) de hypotheeklasten van € 2.071 en de opstal- en inboedelverzekering móet voldoen. De rechtbank heeft dit vervat in het dictum. De vrouw is het daar, ten onrechte, niet mee eens. Het hof acht de beslissing van de rechtbank juist en volledig in lijn met de economische overgang van de woning als tussen partijen afgesproken. Een geschil over de hoogte van het netto-equivalent doet daar niet aan af. Het is aan de vrouw over de fiscale aftrek met betrekking tot de door haar te betalen (bruto)hypotheekrente duidelijkheid te verschaffen aan de man, zodat het nettorentebedrag in overleg bepaald kan worden.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het vonnis van de voorzieningenrechter.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 04-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:860

Zaaknummer: 200.283.601/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vrouw heeft weliswaar een vergoedingsrecht jegens de man uit hoofde van haar aflossing op de hypothecaire geldlening en van haar bijdrage in de verbouwingskosten, maar dit vergoedingsrecht kan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden weggestreept tegen het vergoedingsrecht van de man jegens de vrouw uit hoofde van zijn bijdrage in de verbouwingskosten voor een zodanig bedrag dat ten minste overeenkomt met de hoogte van het vergoedingsrecht van de vrouw.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben een affectieve relatie gehad en op 1 maart 2001, in gemeenschappelijke eigendom, ieder voor de onverdeelde helft, een woning gekocht. De koopsom van de woning bedroeg f 1.225.000. Partijen hebben geen samenlevingsovereenkomst gesloten. Uit de relatie van partijen is in 2002 een dochter geboren. De vrouw is niet direct na de koop van de woning, maar pas in de loop van 2005, in de woning gaan wonen, waarbij ieder van partijen afzonderlijke etages van de woning heeft betrokken. De vrouw was eerst nog eigenaar van een andere woning, die zij met winst heeft verkocht. Van de overwaarde heeft zij een bedrag van € 212.000 aangewend om gedeeltelijk af te lossen op de hypothecaire geldlening die rust op de gemeenschappelijk woning. Aan de samenwoning van partijen – op twee afzonderlijke etages – is op enig moment een einde gekomen. Daarna is de woning te koop gezet en in 2018 aan een derde verkocht voor € 1.500.000.

In eerste aanleg heeft de vrouw gesteld een vordering op de man te hebben in verband met het bedrag van € 212.000 dat zij aan eigen geld heeft aangewend ter aflossing op de hypothecaire geldlening bij de ING Bank. De man heeft gesteld dat hij een vordering op de vrouw heeft in verband met de kosten van verbouwing aan de woning. De rechtbank heeft de eisen van beide partijen afgewezen. Bij exploit van 23 oktober 2019 is de vrouw in hoger beroep gekomen van dit vonnis van 24 juli 2019 van de rechtbank Rotterdam.

Grievens, beoordeling en motivering

De vrouw vordert in hoger beroep, voor zover hier van belang, om haar vorderingen in eerste aanleg alsnog volledig toe te wijzen, dat wil zeggen dat de man veroordeeld wordt aan de vrouw tegen behoorlijk bewijs van kwijting te voldoen een bedrag van € 106.000 te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 2 juli 2018. De man heeft geconcludeerd tot bekrachtiging van het bestreden vonnis.

Bij de behandeling van het hoger beroep neemt het hof tot uitgangspunt dat in hoger beroep vaststaat dat de vrouw jegens de man een vordering heeft van € 212.000 in verband met de aflossing die zij uit eigen middelen heeft gedaan op de hypothecaire geldlening. De rechtbank heeft geoordeeld dat de man voldoende heeft aangetoond welke werkzaamheden zijn verricht aan de woning en welke kosten er (door hem) zijn gemaakt. De vrouw heeft volgens de rechtbank onvoldoende gemotiveerd weersproken dat de woning door investeringen van de man een waardestijging heeft ondergaan die minstens even hoog is als de € 212.000 die de vrouw heeft afgelost op de hypothecaire geldlening. De rechtbank oordeelde dat er sprake zou zijn van ongerechtvaardigde verrijking indien wel met haar aflossing van € 212.000 rekening zou worden gehouden, maar niet met de substantiële investeringen van de man in de verbouwingen. De twee vergoedingsrechten kunnen volgens de rechtbank naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid tegen elkaar worden weggestreept.

In hoger beroep voert de vrouw aan dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de man een vergoedingsrecht heeft jegens de vrouw in verband met investeringen van de man in de verbouwing van de woning. Zij voert aan dat uit de gedingstukken niet kan worden opgemaakt welke bedragen door hem zijn uitgegeven aan de verbouwing; partijen hebben geen afspraken gemaakt over de draaglast van de kosten van de verbouwing, evenmin heeft de man aan de vrouw aangegeven dat zij een bedrag aan hem zou moeten vergoeden in verband met de kosten van de verbouwing; de vrouw heeft ook bijgedragen aan de kosten van de verbouwing, maar ook heeft zij nagenoeg alle kosten voor de verzorging en opvoeding van de dochter op zich genomen; partijen verschilden nogal van mening over de verbouwing; tegen de wil van de vrouw heeft de man vele uitgaven gedaan aan technische snufjes die niet hebben bijgedragen aan de waardestijging van de woning; de vrouw heeft weliswaar ingestemd met de verbouwing, maar niet met de uitgebreide wijze waarop dit is gebeurd. De vrouw is van mening dat, naast hetgeen zij reeds heeft betaald aan de verbouwing van de woning, het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de man in verband met de kosten van de verbouwing een vergoedingsrecht heeft jegens de vrouw.

De man heeft gemotiveerd verweer gevoerd. Hij heeft onder andere gesteld dat de woning bij aankoop in zeer slechte staat verkeerde, met ernstige bouwkundige gebreken, hetgeen een

grondige en kostbare renovatie van de woning noodzakelijk maakte. De verbouwing van de woning heeft volgens de man wel degelijk geleid tot een substantiële waardestijging van de woning.

Het hof gaat eerst in op de grief van de vrouw waarin ligt besloten dat zij betwist dat de verbouwing door de man bevoegdlijk is uitgevoerd in de zin van artikel 3:170 lid 2 BW. Voor het hof is vast komen te staan dat de woning bij de koop door partijen in 2001 in een bouwkundig slechte staat verkeerde en dat een grondige renovatie van de woning noodzakelijk was. Gelet op de slechte staat van de woning, de omvang van de renovatie en de daarmee gepaard gaande kosten alsmede de bedoeling van partijen om de woning samen te betrekken, acht het hof het onwaarschijnlijk dat partijen gedurende de reeks jaren waarin de renovatie heeft plaatsgevonden geen overleg hebben gevoerd over de verbouwing en daarover geen gezamenlijke beslissingen hebben genomen. Naar het oordeel van het hof kan in ieder geval ervan worden uitgegaan dat de vrouw – ten minste – stilzwijgend heeft ingestemd met de uitgevoerde verbouwing, waardoor de verbouwing bevoegdlijk is uitgevoerd door de man.

Vervolgens oordeelt het hof ten aanzien van de kosten van de verbouwing en de bijdragen van de man dat, anders dan de vrouw aanvoert, de man met voldoende bewijsstukken heeft aangetoond dat hij een bedrag van (€ 284.324 aan materialen + € 173.967 aan personeelskosten =) € 458.291 aan de verbouwing van de woning heeft uitgegeven.

Ten aanzien van de bijdragen van de vrouw stellen partijen het volgende. Volgens de vrouw heeft de rechtbank onvoldoende rekening gehouden met de kosten van in totaal € 234.704,48 die zij heeft bijgedragen aan de verbouwing. Dit bedrag bestaat uit (a) een bedrag van € 69.002,48 dat zij rechtstreeks heeft voldaan aan een aannemer; (b) een totaalbedrag van € 137.102 dat zij via bankoverschrijving aan de man heeft betaald als bijdrage in de verbouwingskosten; (c) een totaalbedrag van € 28.600 dat zij contant aan de man heeft gegeven om de bouwvakkers te betalen. Daarnaast bestrijdt de vrouw het oordeel van de rechtbank dat haar bijdrage de eerste jaren, tot en met 2008, hoofdzakelijk de verbouwing van haar eigen appartement betrof en de daaraan toe te rekenen waardestijging niet opweegt tegen de waardestijging ten gevolge van de verbouwing van de rest van de woning.

De man heeft hiertegen aangevoerd dat de vrouw als mede-eigenaar hoofdelijk aansprakelijk was voor de hypotheeklasten en de eigenaarslasten van de woning. Nu de vrouw pas in de loop van 2005 in de woning is gaan wonen, is zij voor de periode 2001 t/m 2004 geen gebruikerslasten verschuldigd. Na een (hernieuwde) berekening heeft de man aangetoond dat de vrouw hem een totaalbedrag van € 125.053,85 heeft overgemaakt. Hij betwist echter dat dit geld bedoeld was voor de verbouwing van de woning. De man erkent voorts dat de vrouw een bedrag van € 69.002 heeft betaald aan een aannemer. De man betwist het door de vrouw

gestelde contante geld van totaal € 28.600 te hebben ontvangen; ook betwist hij dat dit geld door de vrouw is aangewend voor de verbouwing.

Het hof overweegt als volgt. Nu de man erkent dat de vrouw een bedrag van € 69.002 rechtstreeks heeft overgemaakt aan een aannemer kan daarvan worden uitgegaan. Aangezien de contante betalingen van de vrouw onvoldoende zijn bewezen en gemotiveerd zijn betwist houdt het hof geen rekening met deze betalingen. Voorts gaat het hof uit van het door de vrouw gestelde totaalbedrag van € 137.102, nu zij met voldoende bewijsstukken dit totaalbedrag heeft onderbouwd. Partijen verschillen van mening of dit geld als een bijdrage in de verbouwingskosten van de woning is overgemaakt, of als een bijdrage in de eigenaars- en gebruikerslasten van de woning. De bedragen die de vrouw sinds 2005 maandelijks heeft overgemaakt aan de man, staan los van het hiervoor genoemde totaalbedrag van € 137.102. In hoger beroep staat vast dat tussen partijen een praktijk was gegroeid waarin de vrouw grotendeels de kosten van de dochter droeg en de man – gezien zijn aanzienlijk hogere inkomen – de rest betaalde, met dien verstande dat de vrouw meebetaalde aan de woning. Tegen de achtergrond van deze – stilzwijgende – afspraak tussen partijen, acht het hof het aannemelijk dat de vrouw met haar maandelijks betalingen vanaf het moment dat zij in 2005 introk in de woning heeft bijgedragen in de eigenaars- en gebruikerslasten van de woning.

Dat is naar het oordeel van het hof anders met betrekking tot de periode voordat de vrouw in 2005 de woning had betrokken. In die periode heeft de vrouw de hiervoor genoemde maandelijks betalingen van – in de regel – € 600 niet gedaan. De man voert terecht aan dat de vrouw vanaf 2001 als mede-eigenaar gehouden was om de helft van de eigenaarslasten van de woning te dragen. Het totaal van die lasten over de periode 2001 tot het moment waarop de vrouw de woning betrok in 2005 heeft de man – overtuigend – becijferd op een nettobedrag van € 87.592, zodat de vrouw voor de helft daarvan draagplichtig is, dat wil zeggen een bedrag van € 43.796.

Op grond van het voorgaande gaat het hof ervan uit dat een deel van het totaalbedrag van € 137.102 door de vrouw aan de man is betaald kennelijk met de bedoeling om bij te dragen in de eigenaarslasten van de woning. Het hof acht het dan ook redelijk om rekening te houden met een door de vrouw aan de verbouwingkosten van de woning betaald bedrag van (€ 137.102 minus € 43.796 =) € 93.306. Het hof komt daarmee tot de conclusie dat de vrouw voor een totaalbedrag van (€ 69.002 + € 93.306 =) € 162.308 heeft bijgedragen in de verbouwingskosten van de woning.

Ten slotte oordeelt het hof ten aanzien van de waardeestijging van het huis dat het in dit geval niet van belang is om vast te stellen welke factoren tot de waardeestijging van de woning hebben geleid en wat ieders aandeel in deze waardeestijging is geweest. Aangezien partijen de

woning op beider naam, ieder voor de onverdeelde helft, hebben verkregen, is dat goed in beginsel voor rekening en risico van beide partijen, hetgeen tot gevolg heeft dat een waardestijging aan ieder voor de helft toekomt en een waardedaling door ieder voor de helft wordt gedragen. Op dit uitgangspunt kan op grond van de eisen van redelijkheid en billijkheid een uitzondering worden gemaakt (zie HR 21 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU8938, r.o. 3.4.3). Er is echter geen plaats voor een uitzondering op de grond dat zich op de Nederlandse onroerendgoedmarkt een ontwikkeling heeft voorgedaan waardoor woningen sterk in waarde zijn gestegen (zie HR 10 januari 1992, NJ 1992/651, r.o. 3.4-2.5).

In het kader van deze procedure moet ervan uit worden gegaan dat de man een bedrag van € 458.291 heeft geïnvesteerd in de verbouwing van de woning en de vrouw een bedrag van € 162.308. Afgezet tegen de uiteindelijk gerealiseerde – forse – nettowinst bij verkoop van de woning, is het hof van oordeel dat het verschil in de bedragen die door partijen in de verbouwing van de woning zijn geïnvesteerd verhoudingsgewijs niet van dien aard is dat de redelijkheid en billijkheid nopen tot een afwijking van het genoemde uitgangspunt. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, kan in dit verband verder in het midden blijven of de bijdragen van de vrouw wel of niet hoofdzakelijk de verbouwing van haar eigen verblijfsruimte in de woning betroffen.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het bestreden vonnis van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 16-03-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:861

Zaaknummer: 200.268.559

Wetsartikelen: